

UDENRIGSMINISTERIET

j.nr. 400.Y.1-0.

Besvarelse af FEU-spørgsmål 126 ad EEU alm. del af 4. oktober 2010, vedr. ansøgninger om parallelaftaler.

Spørgsmål:

”Ministeren bedes oversende et notat, der beskriver hvilke andre retsakter end Konkursforordningen (Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000), som Danmark har ansøgt om parallelaftaler på og fået afslag på, samt hvilke andre retsakter, som Danmark kunne have en interesse i at ansøge om en parallelaftale på, men hvor regeringen har vurderet, at der ikke ville være muligt at opnå en sådan aftale.”

Svar:

Siden Amsterdamtraktaten trådte i kraft den 1. maj 1999, er der vedtaget en række EU-retsakter, der er omfattet af det danske forbehold på området for retlige og indre anliggender, og som Danmark dermed ikke har haft mulighed for at deltage i vedtagelsen af. En eventuel dansk tilknytning til disse retsakter vil alene kunne ske ved mellemstatslige aftaler mellem Danmark og EU om de enkelte EU-retsakter.

Sådanne ”parallelaftaler” vil i givet fald skulle indgås og gennemføres i dansk ret på samme måde som andre mellemstatslige aftaler. Forhandling af aftalerne forudsætter, for Unionens vedkommende, at Kommissionen stiller forslag herom, samt at Rådet giver Kommissionen mandat til at føre forhandlinger med Danmark.

På det civilretlige område samt på området for asyl- og indvandring anmodede Danmark i 2001, efter forudgående drøftelser i Folketingets Europaudvalg, om at blive tilknyttet seks retsakter på mellemstatsligt grundlag:

- Konkursforordningen: Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om konkurs (ikrafttræden den 31. maj 2002).
- Bruxelles II-forordningen: Rådets forordning (EF) nr. 1347/2000 af 29. maj 2000 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager samt i sager vedrørende forældremyndighed over ægtefællernes fælles børn (ikrafttræden den 1. marts 2001).
- Forkyndelsesforordningen: Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 af 29. maj 2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (ikrafttræden den 31. maj 2001).
- Bruxelles I-forordningen: Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (ikrafttræden den 1. marts 2002).
- Eurodac-forordningen: Rådets forordning (EF) nr. 2725/2000 af 11. december 2000 om

oprettelse af "Eurodac" til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublin-konventionen (ikrafttræden 15. december 2000).

- Dublinregelsættet (Dublin-forordningen og aftale herom med Norge og Island): Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelsen af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger i en af medlemsstaterne (ikrafttræden den 1. september 2003), og aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og republikken Island og kongeriget Norge om kriterier og mekanismer for fastsættelse af, hvilken stat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning indgivet i en medlemsstat eller i Island eller Norge, vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15.-16. marts 2001 (ikrafttræden 1. april 2001).

Kommissionen overvejede anmodningerne, og fremsatte efterfølgende forslag til Rådet om at indlede forhandlinger med Danmark om parallelaftaler dækkende fire af de seks anmodede retsakter: Forkyndelsesforordningen, Bruxelles I-forordningen, Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen. I 2007 blev de sidste af disse parallelaftaler indgået.

For så vidt angår de to resterende retsakter, som Danmark havde anmodet om tilknytning til (Konkursforordningen og Bruxelles II-forordningen), vurderede Kommissionen, at EU ikke havde fornøden interesse i dansk tilknytning og afviste derfor Danmarks anmodning. Kommissionen tilkendegav i den forbindelse, at parallelaftaler med Danmark var af ekstraordinær og midlertidig karakter, at sådanne alene kunne accepteres, hvis de var i Unionens interesse, samt at løsningen på langt sigt, efter Kommissionens opfattelse, måtte være, at Danmark gav afkald på sit forbehold for retlige og indre anliggender.

Fra dansk side kan man således ikke på forhånd forvente, at der vil kunne indgås parallelaftaler med Unionen vedrørende alle de EU-retsakter, som Danmark eventuelt måtte ønske at tilslutte sig på mellemstatsligt grundlag. Hertil kommer, at parallelaftaler ikke giver Danmark indflydelse på indholdet, ligesom forhandlingerne forud for indgåelse kan betyde års forsinkelse ift. ikrafttrædelsen. Endelig er Danmarks retsstilling i parallelaftaler på visse punkter er ringere end andre EU-landes, bl.a. ift. tredjelande og i relation til EU-domstolen, pga. aftalernes mellemstatslige karakter.

Endelig kan det oplyses, at Danmark på forespørgsel fra Kommissionen har meddelt, at man fra dansk side gerne ser Danmark omfattet af Kommissionens udkast til forhandlingsmandat til at indlede forhandlinger med Lugano-landene (Island, Norge og Schweiz) om en mellemstatslig aftale mellem Fællesskabet og Lugano-landene om anvendelse af bevisoptagelsesforordningen (Rådets forordning nr. 1206/2001 af 28. maj 2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område). Folketingets Europaudvalg er ved notat af 1. juli 2009 orienteret om sagen. Det fremgår af handlingsplanen om gennemførelse af Stockholmprogrammet, at Kommissionen forventer at anmode Rådet om det omhandlede forhandlingsmandat i 2012. Det er endnu uvist, om en eventuel fremtidig aftale vil blive udformet i form af parallelaftaler med de pågældende lande eller som en konvention som f.eks. Lugano-konventionen.

Eventuelle fremtidige anmodninger om indgåelse af parallelaftaler vil først ske efter forudgående inddragelse af Folketinget.